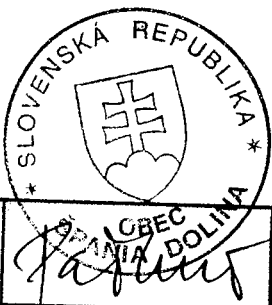
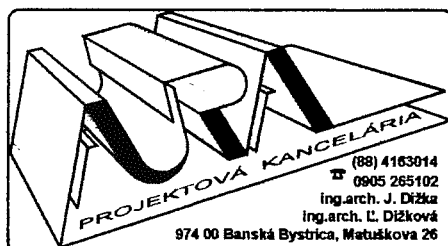

ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY PAMIATKOVEJ REZERVÁCIE ĽUDOVEJ ARCHITEKTÚRY **ŠPANIA DOLINA**

DOPLNOK č.2 TEXTOVÁ ČASŤ

Územný plán sídelného útvaru schválený v zmysle §26 z.č. 50/1976 Z.z. a jeho noviel Podpis starostu a pečiatka obce.	
číslo uznesenia Obecného zastupiteľstva	33/98 z 9.12.98
číslo stanoviska Okres. úradu odbor ZP, v zmysle § 25 zákona č. 50/1976 Z.z.	898/03068/MY
číslo stanoviska Okresného úradu odbor PPLH, §7 z.č. 307/1992 Z.z.	1766/1998 - Štátny opr.: 1766/1998 - Štátny

5

AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Doplnok č.2
k Územnému plánu zóny pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry
Špania Dolina
spracoval

autor: Ing.arch. Vladimír Letovanec

F U T U R E - ateliér urbanizmu, architektúry a dizajnu

Limbová 27, Banská Bystrica, tel.088 4163332, 0905 317758

spolupracovala

spoluautor: Ing.arch.Lúba Dižková

Projektová kancelária A.U.R.A.

Ateliér urbanizmu a architektúry,

974 01 Banská Bystrica, Matušková 26, č.t. 088 4153528

pracovisko

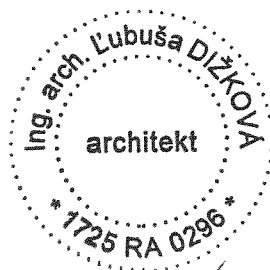
974 01 Banská Bystrica, Brezová 56, č.t. 088 4163 014, 0905 265102

Odborná spolupráca:

Vodné hospodárstvo: Ing.Nataša Paulínyová

Elektrická energia: Ing.Ladislav Legiň

Telekomunikácie: Ing.Štefan Tropp

Územný plán sídelného útvaru schválený v zmysle §26 z.č. 50/1976 Z.z. a jeho noviel Podpis starostu a pečiatka obce.	
číslo uznesenia Obecného zastupiteľstva	33/98 z 9.12.98
číslo stanoviska Okres. úradu odbor ŽP, v zmysle § 25 zákona č. 50/1976 Z.z.	898/03068/MY
číslo stanoviska Okresného úradu odbor PPLH, §7 z. č. 307/1992 Z.z.	1766/1998 - Štefanov

F U T U R E + A.U.R.A.

Banská Bystrica, august 1998

OBSAH

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚLOHE	Str. 1
1.1 Použité podklady	Str. 2
1.1.1 Pri spracovaní Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA Špania Dolina boli použité tieto dostupné podklady od objednávateľa, príslušných orgánov štátnej správy, právnických subjektov a fyzických osôb	Str. 2
2. SÚLAD SO ZÁVÄZNOU ČASŤOU SCHVÁLENEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE	Str. 2
2.1 Vyššieho stupňa	Str. 2
2.2 ÚPN Z PRLA Špania Dolina z roku 1984	Str. 3
3. HLAVNÉ CIELE ROZVOJA OBCE VYJADRUJÚCE ROZVOJOVÝ PROGRAM OBSTARÁVATEĽA	Str. 4
4. NÁVRH ZMIEN A SPÔSOB ICH RIEŠENIA V DOPLNKU ÚPN Z PRLA	Str. 5
4.1 Vymedzenie riešeného územia	Str. 5
4.2 Návrh počtu bytov a obyvateľov	Str. 5
4.3 Občianska vybavenosť, rekreácia a cestovný ruch	Str. 6
4.3.1 Školstvo	Str. 6
4.3.2 Zdravotníctvo	Str. 6
4.3.3 Sociálna starostlivosť	Str. 7
4.3.4 Kultúra, osвета	Str. 7
4.3.5 Verejné služby	Str. 7
4.3.6 Šport a telovýchova	Str. 7
4.3.7 Obchod a služby	Str. 8
4.4 Rekreácia a cestovný ruch	Str. 8
5. OPIS A ODÔVODNENIE NAVRHOVANEJ ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE RIEŠENIA OBCE	Str. 9
5.1 Konceptia využitia územia	Str. 9
6. KOMPOZÍCIA A NÁVRH PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA	Str. 11
7. OCHRANA PRÍRODY	Str. 11
8. OCHRANA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA	Str. 12
9. DOPRAVA	Str. 12
10. VODNÉ HOSPODÁRSTVO	Str. 13
10.1 Zásobovanie pitnou vodou	Str. 13
10.1.1 Výpočet potreby pitnej vody pre celú obec	Str. 13
10.1.2 Rozdelenie potreby vody podľa tlakových pásiem	Str. 14
10.1.3 Zdroje pitnej vody	Str. 14
10.2 Návrh zásobovania pitnou vodou	Str. 14
10.3 Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd	Str. 15
10.3.1 Množstvo splaškových odpadových vôd pre celé sídlo	Str. 15
10.3.2 Návrh odvádzania splaškových vôd	Str. 16
10.4 Vodné toky	Str. 17
11. ELEKTRICKÁ ENERGIA	Str. 17
11.1 Popis súčasného stavu	Str. 17
11.1.1 Širšie väzby	Str. 20

11.2 Návrh nových zdrojov - TR, zóny obce	Str. 21
11.3 Návrh nových zdrojov -TR, strediska Šachtičky	Str. 22
11.4 Návrh úprav vzdušnej 22 kV prípojky pre sedačkovú lanovku HDZ 1	Str. 22
11.5 Návrh potreby el. energie NA ZADKÁCH	Str. 22
11.6 Návrh zabezpečenia potreby el. energie pre HDZ	Str. 22
11.7 Technická infraštruktúra	Str. 23
11.8 Záver	Str. 23
12. TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA	Str. 24
12.1 Širšie vzťahy	Str. 24
12.2 Súčasný stav	Str. 24
12.3 Návrh ďalšej telefonizácie	Str. 24
12.4 Ochrana	Str. 25
13. REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA OBCE ŠPANIA DOLINA	Str. 25
13.1 Koncepcia rozvoja obce	Str. 25
13.2 Funkčné usporiadanie územia obce	Str. 25
13.3 Regulatívy priestorového usporiadania územia obce	Str. 25
13.3.1 pre priestorové usporiadanie k.ú. obce	Str. 26
13.3.2 pre dopravu v obci	Str. 26
13.3.3 pre vodné hospodárstvo	Str. 26
13.3.4 pre zásobovanie územia elektrickou energiou	Str. 27
13.3.5 pre ochrana prírody a krajiny	Str. 27
13.3.6 Ochranné pásma	Str. 27
14. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY	Str. 28
14.1 pre dopravu	Str. 28
14.2 pre vodné hospodárstvo	Str. 28
14.3 pre zásobovanie elektrickou energiou	Str. 29
14.4 pre telekomunikácie	Str. 29
15. OBSAH DOKUMENTÁCIE SPRACOVANÉHO DOPLNKU Č.2 OBCE ŠPANIA DOLINA	Str. 29
15.1 Grafická časť:	Str. 29
15.2 Textová časť:	Str. 29

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚLOHE

V súčasnosti platný Územný plán zóny Pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry (ďalej ÚPN Z PRLA) Špania Dolina, vypracovaný URBION-om Banská Bystrica v roku 1984, autor Ing.arch.Vladimír Letovanec a schválený bývalým ONV Banská Bystrica č.uzn.155/84 zo dňa 20.7.1984 je pre riadenie rozvoja obce Špania Dolina neaktuálny. Tento doteraz platný a schválený ÚPN Z PRLA Špania Dolina riešil aj prognózný vývoj obce Špania Dolina, ktorý však bol zo schvaľovacieho procesu vylúčený. Ubehnutý čas 15-tich rokov ukázal, že navrhovaný prognózný rozvoj obce mal byť schválený ako návrh ÚPN Z PRLA Špania Dolina. Čiastočne tomuto stavu je možné pripísať stagnáciu, v niektorých smeroch aj retardáciu vývoja obce (napr. retardácia ľudského a stavebného fondu).

Za ostatné štyri roky bol Obecným úradom v Španej Doline vypracovaný Program obnovy dediny, schválený v roku 1993, Projekt pre aktivitu vo vidieckom prostredí, schválený v roku 1995. Závery z týchto dokumentov vyústili do Uznesenia č.8/95 Obecného zastupiteľstva Špania Dolina zo dňa 29.11.1995 pre spracovanie doplnku k platnému ÚPN Z PRLA Špania Dolina z roku 1984 a sú zadávacím dokumentom pre vypracovanie Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA Špania Dolina. Až po vyriešení technických otázok financovania ÚPN Z PRLA Špania Dolina, Obecné zastupiteľstvo Špania Dolina uznesením č.26/98 zo dňa 13.2.1998 schválilo zadať autorovi doteraz platného ÚPN Z PRLA Špania Dolina Ing.arch.Vladimírovi Letovancovi vypracovanie doplnku. Na tomto základe bola medzi objednávatelom Obcou Špania Dolina a zhotoviteľom Ing.arch. Vladimírom Letovancom uzatvorená Zmluva o dielo na vypracovanie Doplnku č.2 k Územnému plánu zóny pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry Špania Dolina podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a podľa vyhlášky č.84/1976 Zb. §-u 30 a 31 v znení neskorších predpisov.

V súčasných ekonomických a spoločenských podmienkach, keď obciam zo zákona č.309/90 Zb. o obecnom zriadení vyplýva starostlivosť o nimi spravované územie a to nie len v zastavanom území obce, ale v celom katastrálnom území je potrebné, aby orgány obce riadili a usmerňovali ďalší rozvoj podľa dokumentu, ktorý zohľadňuje a spĺňa predstavy predovšetkým všetkých obyvateľov obce. Ako nástroj k tomu bude slúžiť Doplnok č.2 k ÚPN Z PRLA Špania Dolina spracovávaný v zmysle zákona č.50/76 Zb. v znení zákona č.262/1992 Zb. a vykonávacej vyhlášky č.377/92 Zb., v nasledovnom rozsahu:

- textová časť
 - úprava sprievodnej správy podľa návrhu riešenia
 - úprava sprievodnej správy a tabuliek k vyhodnoteniu záberov PPF
- grafická časť je spracovaná formou náložiek - priesvitiek
 - náložka na výkres komplexného urbanistického návrhu ÚPN Z PRLA v M 1:2 000
 - náložka na výkres inžinierskych sietí v M 1: 2 000
 - náložka na výkres vyhodnotenia záberov PPF v M 1:2 000
 - náložka na výkres širších vzťahov v M 1:10 000

1.1 Použité podklady

1.1.1 Pri spracovaní Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA Špania Dolina boli použité tieto dostupné podklady od objednávateľa, príslušných orgánov štátnej správy, právnických subjektov a fyzických osôb:

- Výpis z Uznesenia č.8/95 Obecného zastupiteľstva Špania Dolina zo dňa 29.11.1995
- Výpis z Uznesenia č.26/98 Obecného zastupiteľstva Špania Dolina zo dňa 13.2.1998
- Komplexný urbanistický návrh - výkres opatrený schvaľovacou pečiatkou z 12.11.1984
- Komplexný urbanistický návrh - výkres ku konceptu, 1982
- Návrh zmeny funkčného využitia pozemkov - výkres ku konceptu, 1982
- Návrh technickej infraštruktúry - výkres ku konceptu, 1982
- Sprievodná správa - textová časť k návrhu, 1984
- Sprievodná správa - textová časť ku konceptu, 1982
- Vyhodnotenie záberov PPF - textová časť k návrhu aj ku konceptu,
- ÚHZ Nízke Tatry - textová časť, schválené uznesením vlády SR č.79/1996
- Zásady pamiatkovej starostlivosti pre PRLA Špania Dolina - doplnok, september 1996
- Historická mapa Herregrund, Sandberg z roku 1850
- Koncepcia regionálneho rozvoja okresu B.Bystrica do roku 2005
- Projekt pre aktivitu vo vidieckom prostredí, 1994
- Marketingová koncepcia CR Špania Dolina - Diplomová práca 1994 EÚMB B.B.
- Návrh rozvoja prímestskej rekreácie strediska Šachičky, 1997
- UŠ okresu B. Bystrica - textová časť
- Prehodnotenie ÚPD - zápis komisie,
- Mapa EN 1:2000 - zastavané územie,
- Mapy 1:10 000 - 8 ks,
- Mapa 1:25 000 - 1 ks,
- Mapa 1:5 000 - 1 ks,

2. SÚLAD SO ZÁVÄZNOU ČASŤOU SCHVÁLENEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE:

2.1 Vyššieho stupňa

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, citujeme: "obec Špania Dolina patrí do rekreačného krajinného celku Banská Bystrica a okolie, ako aglomerácia rekreačných útvarov Špania Dolina (AGL.RÚ) a jeho RS, funkčný typ III. medzinárodného významu s dennou

návštevnosťou vo výhľade 5000 osôb/deň v zimnej sezóne, so spôsobom rozvoja dostavba vybavenosti základne turizmu (ZT), nová výstavba sídelného strediska rekreácie a turizmu (SRTS) a RK".

Podľa ÚHZ VÚC Nízke Tatry, schválené uznesením vlády SR číslo 79/1996, je pre Krajinný celok II. Špania Dolina do ktorého patria obce Špania Dolina a Selce stanovená:

- funkcia
 - rekreačné zázemie mesta Banská Bystrica
 - prioritný rozvoj rekreačnej funkcie v Španej Doline
 - pridružená funkcia rekreácie v k.ú. obce Selce
- rozvoj
 - rozšírenie možností rozvoja prímestskej rekreácie
 - poznávací a pobytový turizmus v Španej Doline
 - rozšírenie vybavenosti pre turistiku a lyžiarske športy - Šachtičky
 - výletné aktivity v Selčianskej doline

Podmienky rozvoja:

- zariadenia pre rekreáciu a CR umiestňovať len v zastavanom území a na okraji sídla Špania Dolina, prípadne v jej osade Piesky a v Selčianskej doline
- športovú a relaxačnú vybavenosť na okrajoch sídiel a v prímestskej rekreačnej zóne Pánsky diel

Špecifiká priestoru:

- využitie historickej architektúry, technických a kultúrnych pamiatok, ľudového umenia
- oživenie osady Piesky a poznávací turizmus

Limity návštevnosti krajinného celku - osôb / deň

- leto 3800 os/deň
- zima 5500 os/deň

Návrh Doplnku č.2 plne rešpektuje schválené záväzné časti územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa a podrobnejšie ich rozvíja na k.ú. obce Špania Dolina.

2.2 ÚPN Z PRLA Špania Dolina z roku 1984

Zo záväzných častí je v návrhu Doplnku č.2 dodržané, že:

- riešené územie leží v ochrannom pásme Nízкотатranského národného parku, ktorého Štatút a zásady ochrany krajiny a pamiatok je nutné dodržiavať,

- obec Špania Dolina je uznesníom vlády číslo 10/1979 vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry so stanovenými podmienkami pre stavebnú a hospodársku činnosť v rezervácii,
- funkčné plochy pre bývanie sú vymedzené severne od areálu Rudných baní, ale i v rozptyle,
- plochy s rekreačnou funkciou sú navrhnuté prevažne v severnej, východnej a čiastočne aj v centrálnej časti obce,
- z kompozičného hľadiska zachováva pôvodnú urbanistickú štruktúru, vo výškovom zónovaní nevytvára nové dominanty,
- zachováva mierku a materiálú skladbu novonavrhovaných objektov,
- vylučuje dopravu z obce s výnimkou dopravy obslužnej, Štátnu cestu ukončuje na záchytnom parkovisku pod námestím,
- obec Špania Dolina bude zásobovaná pitnou vodou z obecného vodovodu napojeného na jestvujúce vodné zdroje,
- pre odvedenie splaškových vôd bude vybudovaná kanalizačná sieť a čistiare odpadových vôd,

Zmeny v spoločenských, ekonomických a najmä vlastníckych vzťahoch vyvolali potrebu zmien v doteraz platnej územnoplánovacej dokumentácii, čo vyústilo do stanovenia hlavných cieľov pre vypracovanie návrhu Doplnku č.2 pre ÚPN Z PRLA Špania Dolina.

3. HLAVNÉ CIELE ROZVOJA OBCE VYJADRUJÚCE ROZVOJOVÝ PROGRAM OBSTARÁVATEĽA

Cieľom rozvoja obce je zabezpečiť pre občanov kvalitné životné prostredie s dobrým bývaním, s dobre fungujúcou občianskou a technickou vybavenosťou, vytvoriť podmienky pre pracovné príležitosti v cestovnom ruchu, službách, agroturistike a rekreácii.

Celkový rozvoj územia obce a jej katastrálneho územia sa v návrhu riešenia Doplnku č.2 rieši v súlade s rozvojovým programom obstarávateľa podľa týchto hlavných zásad:

- posilovaním samostatnosti obce, znižovaním závislosti na meste Banská Bystrica ponukou nových funkčných pre plôch podnikateľskej aktivity, rekreáciu, dopravu a šport,
- vymedzením územia pre novú bytovú výstavbu rodinných domov v zastavanom území i mimo zastavaného územia obce s možnosťou umiestnenia podnikateľských aktivít v objektoch rodinných domov alebo pri nich,
- zvýšením súčasného štandardu technickej vybavenosti obce riešením trás pre splaškovú kanalizáciu s malými čističkami odpadových vôd, rekonštrukciou vodovodnej siete a dopravnej siete v obci, zokruhovaním nadradenej elektrickej siete,

Nastolené hlavné zásady sú riešené v súlade s ochranou životného prostredia a zvyšovaním ekologickej stability katastrálneho územia obce a vlastného zastavaného územia obce.

4. NÁVRH ZMIEN A SPÔSOB ICH RIEŠENIA V DOPLNKU ÚPN Z PRLA

4.1 Vymedzenie riešeného územia

Obec, v zmysle platného zákona č.369/1990 o Obecnom zriadení, spravuje celé svoje katastrálne územie, ktorého hranice potvrdil Katastrálny úrad v Banskej Bystrici na mapových listoch v M 1: 5 000.

Hranice k.ú. obce Špania Dolina v Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA sú v západnej časti obce navrhované na zmenu, kde časť plochy Rudných baní Špania Dolina plochy pod dvomi bytovými objektami v súčasnosti patria do k.ú. Úľanka. Návrh rieši zmenu hraníc k.ú. medzi obcami Špania Dolina a Úľanka pričlenením funkčných plôch do k.ú. Špania Dolina z dôvodov poskytovania služieb, zo strany obce Špania Dolina aj pre obyvateľov žijúcich na k.ú. obce Úľanka.

Obdobne je navrhovaná zmena hraníc zastavaného územia obce v západnej časti podľa zmeny hraníc k.ú.

4.2 Návrh počtu bytov a obyvateľov

Podľa Štatistického lexikónu obcí SR 1992 - vydal ŠEVT 1994 mala obec Špania Dolina

- trvale obývané byty 84, z toho v rodinných domoch 74 bytov, v iných domoch 10 bytov
- pre bývanie slúžilo 79 domov, v ktorých žilo 144 obyvateľov
- pre rekreačné chalupy slúžilo 50 domov

Spolu na bývanie slúžilo 129 domov

Obložnosť jedného bytu činila 1,7 obyvateľov na byt.

Celkove je v obci Špania Dolina 220 domov - súpisných čísiel, t.zn., že 91 domov slúži pre vybavenosť obce a pre výrobu (Obecný úrad, kostol, Jednota, klopačka, objekty Rudných baní, kryté schodište ku kostolu, kaplnky a pod.), ale sú medzi nimi aj objekty neobývané resp. nevyužívané.

Obyvateľstvo obce Špania Dolina je prestárle a nie je predpoklad pre zvyšovanie počtu obyvateľov prirodzenou menou. Návrh ÚPN Z PRLA Špania Dolina vychádza z disponibilít územia, z prehodnotenia disponibilných plôch pre bývanie, vybavenosť, pre technické vybavenie obce, dopravu a ochranu životného prostredia. Prehodnotenie plôch sa, v súčinnosti s orgánmi pamiatkovej starostlivosti - Národné krajinárske a pamiatkové centrum Bratislava a Krajského strediska v Banskej Bystrici, vykonalo vo väzbe na ochranu pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v troch úrovniach, podľa hraníc vymedzeného územia takto:

- v hraniciach pamiatkovej rezervácie - je navrhnutých 21 parciel na novú výstavbu a dostavbu pre obytné domy, resp. obytné domy s možnosťou prenájmu za podmienok stanovených orgánmi ochrany pamiatok,

- v ochrannom pásme pamiatkovej rezervácie - je navrhnutých 38 parciel na novú výstavbu pre obytné domy, penzióny, obchody, služby, objekty technického vybavenia
- v ostatnom území - je navrhnutých 31 parciel na novú výstavbu pre obytné domy a penzióny.

Spolu pre možnosti novej výstavby je navrhnutých 90 parciel.

Návrh Doplnku č.2 predpokladá, že v 79-tich v súčasnosti trvale obývaných bytoch sa postupným zvyšovaním štandardu bývania tento stav udrží aj do výhľadu, v 50-tich domoch v súčasnosti využívaných ako rekreačné chalupy sa postupne prejde na trvalé bývanie resp. budú plniť funkciu druhého bývania a v 90-tich novonavrhovaných objektoch bude v každom objekte minimálne 1 byt. Vychádzajúc z tohoto predpokladu je v časovom horizonte do roku 2015 možné na území obce Špania Dolina uvažovať s počtom 219 bytov s trvale bývajúcim obyvateľstvom.

Pri obývanosti 2,3 - 2,6 obyv/byt je navrhovaný výhľadový stav 500 - 569 obyvateľov pre obec Špania Dolina.

4.3 Občianska vybavenosť, rekreácia a cestovný ruch

Občianska vybavenosť obce Špania Dolina je dosť ovplyvnená tým, že obec patrila v štruktúre osídlenia do kategórie nestrediskových sídiel. Napriek tomu základné potreby obyvateľov a návštevníkov obce boli v hlavných okruhoch vybavenosti zabezpečené.

V návrhu Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA požiadavky na rozvoj občianskej vybavenosti vyplývajú z predpokladaného nárastu počtu obyvateľov, z potreby kvalitatívneho zlepšenia bývania a spoločenského života v obci, z komercializácie niektorých druhov služieb a tiež z blízkosti mesta Banská Bystrica.

Pri realizácii navrhnutého rozvoja zariadení služieb a občianskej vybavenosti je treba v jednotlivých odvetviach brať do úvahy a rešpektovať nasledovné zásady:

4.3.1 Školstvo

Základná škola sa v obci nenachádza, žiaci dochádzajú do základnej školy do Banskej Bystrice. Navrhované riešenie ÚPN Z PRLA predpokladá v návrhovom období zriadenie školy v obci pre 1 - 4 ročník v objekte bývalej školy v kombinácii so školou v prírode.

Mimo prevádzku je materská škola. S obnovením jej prevádzky navrhované riešenie ÚPN Z PRLA neuvažuje.

4.3.2 Zdravotníctvo

Všeobecná lekárska služba je v súčasnosti zabezpečovaná 1x za týždeň dochádzkou všeobecného lekára do obce s ordináciou v objekte Obecného úradu.

Potrebu 3 lekárskeho ordinácií prvého kontaktu (všeobecnú, detskú a stomatologickú) a lekárne je možné podľa potreby riešiť adaptáciou vhodného objektu. Komerčné ordinácie odborných

lekárov je možné umiestniť podľa ich záujmu v súčasnej i v novonavrhovanej obytnej zástavbe obce ako súčasť rodinného domu.

4.3.3 Sociálna starostlivosť

Prípadnú potrebu detských jasí alebo denných útulkov je možné riešiť privátnymi zariadeniami v obytnej zástavbe. Aktuálne je zriadenie domova dôchodcov, alebo penziónu pre dôchodcov a stanicu opatrovateľskej služby.

4.3.4 Kultúra, osвета

Stav zariadení slúžiacim pre kultúru a navrhovaný rozvoj obce si vyžadujú rekonštrukciu súčasného objektu Jednoty s jeho rozšírením o poskytovanie ďalších služieb ako sú napr. klubovne, videotéku, internet, pamätnú izbu, modernizáciu poštovej prevádzky. Okrem celkovej rekonštrukcie a modernizácie objektu Jednoty návrh Doplnku č.ÚPN Z PRLA rieši úpravu vonkajších priestranstiev - námestia pred objektom. V priestore pod námestím je navrhované zariadenie prírodného amfiteátra pre usporadúvanie rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí v letnom i zimnom období.

Osvete^{mš} slúžiť obecna knižnica s tradičnou výpožičkovou službou, ktorú bude potrebné postupne dobudovávať o multimediálne prevádzky vybavené modernou technikou.

4.3.5 Verejné služby

Obecný úrad je umiestnený v objekte bývalej školy a v návrhu ÚPN Z PRLA je tento objekt navrhovaný na rekonštrukciu a modernizáciu s možnosťou jeho rozšírenia.

Náboženské služby sú vykonávané v katolíckom kostole. Cintorín má dostatočnú kapacitu s možnosťou územnej rezervy pre jeho prípadné rozšírenie a s potrebou doplnenia o objekt domu smútku.

Objekt požiarnej zbrojnice je umiestnený vhodne, návrh rieši jeho rekonštrukciu a modernizáciu ako z hľadiska technického, tak i z hľadiska architektonického.

Verejné služby ako sú čistota a poriadok verejných priestranstiev, obecných komunikácií, odvoz domového odpadu, separovanie odpadu zabezpečuje Obecný úrad. Prechodom ďalších zariadení najmä technickej infraštruktúry do správy obce (vodovod, kanalizácia, ČOV, atď.) bude potrebné uvažovať so zriadením technicko hospodárskej prevádzky na udržanie bezporuchovej prevádzky týchto zariadení. Funkčné plochy pre technické služby sú navrhované na plochách bývalého závodu Rudných baní v juhozápadnej časti obce pri vstupe do obce so štátnej cesty.

4.3.6 Šport a telovýchova

Pre športovú vybavenosť v obci slúži futbalové ihrisko umiestnené v lokalite šachty Ľudovíka. Návrh rieši rozšírenie zariadení pre šport v lokalite "dolina" o ihriská pre tenis, volejbal, basketbal a v lokalite pod námestím o viacúčelovú hraciu plochu najmä pre deti a mládež. V priestore pod prekopom Špania Dolina - Piesky návrh rieši umiestnenie otvoreného bazénu na kúpanie, vzhľadom dostatočnú kapacitu vodného zdroja v prekope, vhodnú dopravnú dostupnosť ako i vhodnú

orientáciu voči oslenu. Na tento priestor naväzuje priestor navrhovaný pre využitie na kemping vzniknutý po likvidácii násypníka.

Pre športové využitie okolitých terénov najmä v zimnom období návrh rieši prepojenie obce Špania Dolina na prímestské rekreačné stredisko Šachtičky horským dopravným zariadením - sedačkovou lanovkou, ktorej údolná stanica je navrhovaná v priestore horného odkaliska a vrcholová stanica v priestore západného sedla Panského dielu.

Pre prudko sa rozvíjajúce netradičné druhy športov - cykloturistika, mototuristika, jazda na kolieskových korčuliach v horskom teréne, ale i pre pešiu turistiku je potrebné stanoviť prísne pravidlá s cieľom zamedziť devastáciu prírody.

V lokalite Na Zadkách návrh rieši umiestnenie zariadení pre agroturistiku spojenú s tradičným chovom zvierat s obrábaním okolitého lesného a pôdneho fondu s možnosťou ubytovania a stravovania pre záujemcov o tento druh oddychu v prírode na báze čiastočného samozásobovania potravinami, energiou, dopravou a pod.

4.3.7 Obchod a služby

V súčasnom období v obci Špania Dolina nie je v prevádzke žiadne obchodné zariadenie. čiastočne túto funkciu plní pohostinské zariadenie v objekte Jednoty a v objekte Klopačky. Návrh Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA rieši umiestnenie obchodnej vybavenosti v objekte Jednoty i keď obchod a služby sa v súčasnom spoločenskom a ekonomickom stave spoločnosti rozvíjajú na základe ponuky a dopytu a možno ich umiestňovať v ktorejkoľvek časti obce v obytnom alebo viacfunkčnom území. Niektoré služby občanom zabezpečuje Obecný úrad. Špecifické služby pre návštevníkov zo širšieho zázemia budú poskytované v informačnom centre navrhovanom na námestí obce.

4.4 Rekreačia a cestovný ruch

Obec Špania Dolina je vo všetkých novodobých dokumentoch ožarovaná prívlastkom rekreačná obec, obec s rekreačnou funkciou, sídelné stredisko rekreácie a turizmu, aglomerácia rekreačného útvaru Špania Dolina a jeho relaxačných stredísk, funkčný typ III. (horský funkčný typ) medzinárodného významu (podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja z roku 1998) a pod.

Zástupcovia obce tieto prívlastky rozpracovali v "Projekte pre aktivitu vo vidieckom prostredí", ktorý je zakotvený aj do volebného programu so zameraním posilnenia rozvoja obce cez aktivity rozvoja cestovného ruchu ako náhrady a vzniku nových pracovných príležitostí.

Návrh Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA aktualizuje doteraz platný a schválený ÚPN Z PRLA v oblasti služieb pre ubytovanie a stravovanie nasledovne:

Návrh druhu a počtu ubytovacích zariadení v obci Špania Dolina

Druh zariadenia	Kapacity (lôžka)		Umiestnenie
	stav	návrh	
Hotely	0	120	Prestavba objektov v areáli Rudných baní
Penzióny	0	60 100	Vedľa objektu býv. školy, teraz OÚ (fy Vesel) V novonavrhovaných objektoch pre bývanie
Súčasná rekreač. chalupy (50 domov)	0	200	Ubytovania v prenájme - 4 lôžka á chalupa
Nové domy (90 domov)	0	360	Ubytovania v prenájme - 4 lôžka á dom
Jestvujúce verejné budovy v obci	25	55	Prestavby, dostavby, využitie podkrovi
Kemping	0	50	Areál Rudných baní, resp pod Katarínkou
Na Zadkách	0	30	Agroturistika v lokalite Na Zadkách
Spolu	25	975	
Spolu celkom	1000 lôžok		

Návrh počtu stravovacích zariadení v obci Špania Dolina

Druh zariadenia	Kapacity (stoličky)		Umiestnenie
	stav	návrh	
Klopačka	60	0	V rekonštruovanom objekte Klopačky
Nešpecifikované	0	340	Umiestnenie nie je bližšie špecifikované, bude lokalizované podľa dopytu a vo väzbe na zariadenia s lôžkami
Spolu	60	340	
Spolu celkom	400 stoličiek		

Navrhované ubytovacie a stravovacie kapacity sú prepokladom pre vytvorenie 300 a ž 400 pracovných príležitostí v samotnej obci Špania Dolina.

Ostatné funkcie rekreácie a cestovného ruchu zostávajú v platnosti podľa schváleného ÚPN Z PRLA Špania Dolina. Ďalšie zariadenia rekreácie a cestovného ruchu sú uvedené v kapitole 4.3. Občianska vybavenosť a cestovný ruch.

5. OPIS A ODÔVODNENIE NAVRHOVANEJ ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE RIEŠENIA OBCE

5.1 Konceptia využitia územia

Koncepcia návrhu Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA obce Špania Dolina je zameraná na aktualizáciu riešenie územnotechnických problémov a potrieb obce, odstránenie disproporcií a závad vo funkčných väzbách, vymedzenie rozvojových plôch pre bytovú výstavbu, pre dopravu, pre drobnú remeselnú výrobu, pre kultúrnu, športovú a rekreačnú vybavenosť, pre tvorbu a ochranu životného prostredia.

Urbanistický návrh vychádza z prírodných, územnotechnických a priestorových podmienok územia a z dosiahnutého stupňa rozvoja urbanistickej štruktúry obce Špania Dolina s ohľadom na dopravnú blízkosť mesta Banská Bystrica.

Podľa urbanistického návrhu bude územie obce využívané pre nasledovné funkcie:

- obytnú

- rekreačnú
- hospodársku
- dopravnú
- Rozvoj obytnej funkcie bude prebiehať jednak prestavbou a skvalitňovaním existujúceho domového fondu a novou výstavbou v hraniciach zastavaného územia i mimo hraníc zastavaného územia obce s celkovým počtom 239 domov (79 súčasných obytných domov + 50 rekreačných domov + 90 novonavrhovaných domov). Lokality pre navrhované domy sú umiestnené v priestoroch na Šachte, v Duchovnej ulici, v Grôbe a na Hornom konci obce. V zastavanom území obce sú pre nové domy využívané najmä parcely po zaniknutých domoch, alebo ich časti.
- Rozvoj funkcie rekreácie a zotavenia sa v navrhovanom riešení sústreďuje na vytvorenie podmienok
 - pre vybudovanie ubytovacích a stravovacích kapacít a to ako v súčasných objektoch tak v novonavrhovaných objektoch a to na báze prenájmu izieb, celých domov, alebo celých domov ako penziónov. Hotely sú navrhované v priestoroch zaniknutého areálu Rudných baní a to buď prestavbou existujúcich objektov, alebo výstavbou nových v tejto lokalite.
 - Pre pohybové športy je riešené dobudovanie športového areálu " v doline", na Ludvike. Súčasné futbalové ihrisko je navrhované doplniť o ihriská pre tenis, volejbal a basketbal, ktoré môžu byť v zimnom období využívané pre vytvorenie ľadovej plochy. V priestore pod námestím je navrhovaná viacúčelová hracia plocha a v priestore vstupu do prekopu Špania Dolina - Piesky je navrhovaný otvorený bazén na kúpanie v letnom období.
 - Pre letnú turistiku pešiu, pre zimnú turistiku lyžiarsku, pre orientačné a kondičné behy, cykloturistiku, psie záprahy, prípadne jazdectvo je využitie lesných a poľných ciest a zväžníc ponechané v rozahu schváleného ÚPN Z PRLA Špania Dolina.
 - Pre turistickú atrakciu možno považovať návrh na pešie prepojenie prekopu Špania Dolina - Piesky.
- Rozvoj hospodárskej funkcie bude závisieť od celkového rozvoja obce s ohľadom na rozvoj jej hlavnej funkcie, funkcie rekreačnej, ktorá bude pre svoje fungovanie vyžadovať zriadenie podporných funkcií vybavenosti a služieb. Návrh Doplnku č.2 rieši pre túto funkciu funkčnú plochu na území Rudných baní, pre technické služby obce pre údržbu trafostaníc a verejného osvetlenia, prevádzky a údržbu vodojemov, ČOV, údržbu objektov, údržbu ciest, chodníkov a verejných priestranstiev, údržbu zelene, atď. Rozvoj drobnej výroby je riešený v rámci obytných objektov a príslušných pozemkov k nim v zmysle Štatútu obce a k nemu prislúchajúcich právnych noriem (Občiansky zákonník, Zákon o ochrane životného prostredia a pod.). Lesná výroba sa v návrhu riešenia zachováva podľa potrieb stanovených v lesohospodárskych plánoch s ohľadom na zákonné ustanovenia. Poľnohospodárska výroba sa sústreďuje na využívanie lúk a pasienkov pre chov domácich

zvierat a na zber sena. Špecifickým druhom hospodárskej činnosti bude spojená s údržbou lanoviek a vlekov, s údržbou lyžiarskych zjazdových a bežeckých tratí, turistický sprievodcovia a pod.

- Rozvoj funkcie dopravy zostáva zachovaný tak, ako je riešený vo schválenom ÚPN Z PRLA Špania Dolina z roku 1984. Pre sprístupnenie juhozápadnej časti obce návrh rieši trasu novej obslužnej komunikácie, ktorá prechádza cez areál Rudných baní, popod obecny cintorín, popod prekop a pri výsypníku sa napája na súčasnú komunikačnú sieť obce s pokračovaním smerom severným do priestorov športového areálu na Ludvike.

Medzi dopravné plochy patrí aj návrh na usporiadanie a vymedzenie plôch pre dopravu na námestí, ktorý diferencuje plochy pre peších a plochy pre obmedzenú dopravu pre obyvateľov obce a obslužné vozidlá.

V návrhu Doplnku č.2 je, pre výhľadové obdobie, upresnená možnosť (namiesto lyžiarskeho vleku - sedačková lanovka) prepojenia obce s rekreačným strediskom Šachtíčka horským dopravným zariadením (HDZ 1). Návrh tohoto HDZ umožňuje priame prepojenie obce Špania Dolina s rekreačným strediskom Šachtíčka v zimnom i letnom období a zvyšuje tým atraktivitu obce Špania Dolina.

6. KOMPOZÍCIA A NÁVRH PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

Kompozícia obce naväzuje na jej historický vývoj a súčasný urbanisticko-architektonický a priestorový výraz. Priestor urbanizovaného územia vytvára hromadná dedina.

Zástavbu charakterizujú murované a zrubové omazané a obielené domy z 19. storočia, využívajúc terén, podpivničené, často s pavlačou, rozmiestnené po oboch stranách na svahoch po šírke na os údolia.

Dominantu obce tvorí katolícky kostol Premenenia pána, ktorý s farskou budovou tvorí jednotný komplex. Stojí na svahu nad obcou a z námestia je prístupný krytým schodišťom.

Centrálny priestor obce Špania Dolina je vytvorený námestím do ktorého vyúsťujú všetky komunikácie a pešie cesty. Návrh rieši okolie tohoto priestoru pre funkciu zmiešanú t.j. pre vybavenosť a bývanie. Nové objekty navrhované v centrálnom priestore nesmú presiahnuť výšku dvoch nadzemných podlaží so šikmou strechou z možnosťou využitia podrovia. Navrhované riešenie umiestnenia nových objektov na území obce zachováva pôvodnú urbanistickú štruktúru, vo výškovom zónovaní nevytvára nové dominanty obce, zachováva mierku krajiny a pre použité architektonické stváranie objektov odporúča využiť prvky ľudovej architektúry v tvare aj materiáloch (drevo, kameň, šindel na strechy a pod.)

7. OCHRANA PRÍRODY

Ochrana prírody sa v súčasnosti riadi podľa zákona NR SR č. 287/94 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva

a povinnosti fyzických a právnických osôb pri ochrane prírody a krajiny. Ochranou prírody a krajiny podľa tohto zákona sa rozumie predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Katastrálne územie obce Špania Dolina sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Nízke Tatry v ktorom platí druhý stupeň ochrany (§ 13 ods.2).

8. OCHRANA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Podľa zákona č.27/1987 o štátnej pamiatkovej starostlivosti je obec Špania Dolina zapísaná do zoznamu vyhlásených pamiatkových rezervácií ľudovej architektúry na Slovensku. V zmysle zákona boli ŠUPS Bratislava, február 1988 vypracované Zásady pamiatkovej starostlivosti PRLA Špania Dolina, ktoré boli v septembri 1996 Národným pamiatkovým a krajinným centrom, Slovenský pamiatkový ústav Bratislava, Krajské stredisko Banská Bystrica upresnené doplnkom. Pre návrh Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA boli ZPS podkladom pre zosúladienie ďalšieho rozvoja stavebnej činnosti v obci so záujmami štátnej pamiatkovej starostlivosti. Do návrhu sú premietnuté:

- hranice územia pamiatkovej rezervácie
- hranice územia ochranného pásma pamiatkovej rezervácie
- zoznam chránených objektov na území pamiatkovej rezervácie a v ochrannom pásme
- nové lokality pre ďalšiu výstavbu v obci - rezervné plochy.

9. DOPRAVA

Riešenie dopravy v návrhu Doplnku č.2 vychádza zo schváleného ÚPN Z PRLA Špania Dolina z roku 1984. Zmeny, ktoré nastali sú riešené takto:

- záchytné parkovisko je navrhované na hornom odkalisku
- pre dopravné sprístupnenie navrhovaných zariadení vybavenosti, obytných a ubytovacích objektov je riešená trasa komunikácie prechádzajúca cez areál Rudných baní popod obecný cintorín, popod prekop a pri výsypníku s napojením na súčasnú komunikačnú sieť obce,
- všetky komunikácie v obci sú navrhované ako komunikácie obslužné s obmedzenou dopravou,

- pre parkovanie a odstavovanie vozidiel je povinný vlastník objektu resp. prevádzkovateľ zariadenia zabezpečiť parkovacie a odstavné plochy v zodpovedajúcej kapacite na vlastnom pozemku,
- priestor námestia je v návrhu funkčne diferencovaný na plochy pre peší pohyb a na plochy pre obslužné komunikácie s obmedzenou dopravou,
- nové komunikácie sú navrhované pre sprístupnenie a obsluhu novonavrhovaných objektov,
- obnovením "pútnických" tradícií sa pre prepojenie s pútnickým miestom Staré Hory budú využívať turistické chodníky a lesné cesty.

10. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

10.1 Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie pitnou vodou v súčasnosti zabezpečuje obecný verejný vodovod v správe StVaK závod 01 Banská Bystrica a vodovod Rudných baní. Technické parametre vodovodu Rudných baní neboli k dispozícii (výdatnosť zdroja vody, kapacita čerpacej stanice, objem a kóta hladín vodojemu).

10.1.1 Výpočet potreby pitnej vody pre celú obec

Je spracovaný podľa úpravy MLVH SSR a MZ SSR z roku 1973 pri zohľadnení racionalizačných opatrení v spotrebe vody vo výhlade.

Priemerná denná potreba vody :

a/ obyvateľstvo :	500 obyv. x 138 l .obyv ⁻¹ .deň ⁻¹	= 69,0 m ³ .d ⁻¹
b/ základná vybavenosť :	500 obyv. x 20 l .obyv ⁻¹ .deň ⁻¹	= 10,0 m ³ .d ⁻¹
c/ špecifická vybavenosť :		
administratíva, obchody, služby :	85 zam. x 60 l.zam. ⁻¹ .d ⁻¹	= 5,1 m ³ .d ⁻¹
ubytovanie :hotel	120 lôžok x150 l.lôžko ⁻¹ .d ⁻¹	= 18,0 m ³ .d ⁻¹
penzión	60 lôžok x 120 l. lôžko ⁻¹ .d ⁻¹	= 7,2 m ³ .d ⁻¹
súkromie	740 lôžok x 90 l. lôžko ⁻¹ .d ⁻¹	= 66,6 m ³ .d ⁻¹
stravovanie :	30 zam. x 450 l. zam. ⁻¹ .d ⁻¹	= 13,5 m ³ .d ⁻¹
domov dôchodcov :	20 osôb x 200 l. osoba ⁻¹ .d ⁻¹	= 4,0 m ³ .d ⁻¹
ambulancia :	50 ošetrov. x 40 l. ošetr. ⁻¹ .d ⁻¹	= 2,0 m ³ .d ⁻¹
kúpalisko :	400 návšt. x 60 l. návšt. ⁻¹ .d ⁻¹	= 24,0 m ³ .d ⁻¹
údolná stanica sedačky	600 návšt.x 5 l. návšt. ⁻¹ .d ⁻¹	= 3,0 m ³ .d ⁻¹
Spolu		= 143,4 m ³ .d ⁻¹
Priemerná denná potreba : a + b + c	spolu	= 222,4 m ³ .d ⁻¹

Maximálna denná potreba vody :

$$222,4 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} \times 1,45 = 322,5 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 3,7 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Maximálna hodinová potreba vody :

$$3,7 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \times 1,8 = 6,7 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

10.1.2 Rozdelenie potreby vody podľa tlakových pásiem

Tlakové pásmo	Potreba vody				
	Qd priemerná		Qd maximálna		Qh
	m ³ .d ⁻¹	l . s ⁻¹	m ³ .d ⁻¹	l . s ⁻¹	l . s ⁻¹
I	203,9	2,4	295,7	3,4	6,2
II	18,5	0,2	26,8	0,3	0,5
Spolu	222,4	2,6	322,5	3,7	6,7

10.1.3 Zdroje pitnej vody

Jestvujúce využívané zdroje pitnej vody verejného vodovodu Špania Dolina sú :

- prameň Tajch - štola $Q_{min} = 1,3 \text{ l.s}^{-1}$

- pramene Pri vodojeme č.1-3 $Q_{min} = 0,5 \text{ l.s}^{-1}$

Spolu $Q_{min} = 1,8 \text{ l.s}^{-1}$

Ochrana využívaných zdrojov obecného vodovodu bola zabezpečená stanovením pásiem hygienickej ochrany (PHO) I.a II. stupňa, rozhodnutím ONV,OPLVH Banská Bystrica č.j.PLVH-2043/1988 z 27.10.1988.

Deficit jestvujúcich zdrojov pitnej vody obecného vodovodu $Q = 1,9 \text{ l.s}^{-1}$ navrhujeme kryť z jestvujúceho vodovodu Rudných baní, ktorý odoberá vodu zo spojovacieho priekopu Piesky - Špania Dolina . Výdatnosť tohto zdroja nebola v tejto etape spracovania Doplnku č.2 ÚPN - Z k dispozícii.

10.2 Návrh zásobovania pitnou vodou

Výškový rozdiel medzi najvyššie a najnižšie položeným odberom vody z jestvujúceho verejného vodovodu je 150 m. Z toho dôvodu navrhujeme rozdeliť spotrebisko na dve tlakové pásma s využitím jestvujúcich zariadení obecného vodovodu a vodovodu Rudných baní nasledovne :

I. tlakové pásmo :

Akumulácia vody v navrhovanom vodojeme s objemom 150 m³ s kótou maximálnej hladiny 765,0 m n.m. plnenom z jestvujúcich vodných zdrojov prameňov Pri vodojeme a prameň Tajch - Štola, odbočkou z jestvujúceho zásobného potrubia.

Zásobovací rozsah 740 - 640 m n.m. Na kóte 700 m n.m. navrhujeme redukciu tlaku na sieti na 0,6 MPa .

Na zásobovaní sa bude podieľať aj vodovod Rudných baní, ktorý navrhujeme prepojiť na obecný vodovod v priestore násypníka drviarne. Na potrubí navrhujeme redukciu tlaku na kóte 725 a 700 m n.m.

II. tlakové pásmo :

Akumulácia vody v jestvujúcom vodojeme obecného vodovodu s objemom 30 m³ s kótou maximálnej hladiny 785 m n.m. a vodojeme Rudných baní.

Zásobovací rozsah 775 - 725 m n.m. Zástavbu nad kótou 775 m n.m.(pri vodojeme) navrhujeme zásobovať cez hydrofórovú stanicu. Na kóte 725 m n.m. navrhujeme na sieti obecného vodovodu redukciu tlaku na 0,65 MPa.

Návrh zásobovania pitnou vodou si vyžaduje realizovať :

- vodojem pre I.tlakové pásmo s objemom 150 m³ s kótou max.hladiny 765 m n.m.
- rekonštrukciu jestvujúceho zásobného potrubia obecného vodovodu na profil DN 100 (110) dĺžky 270 m
- prírodné potrubie pre I.tlakové pásmo (odbočka z jestvujúceho zásobného potrubia obecného vodovodu) profilu DN 100 (110), dĺžky 80 m
- zásobné potrubie pre I.tlakové pásmo z navrhovaného vodojemu profil DN 100, 120 m
- prepojenie obecného vodovodu a vodovodu Rudných baní DN 100, 120 m
- rozšírenie rozvodnej siete profilu DN 100 (110), dĺžky 1600 m, z toho v I.tlakovom pásme 1000 m
- realizovať rekonštrukciu rozvodnej siete DN 80 na DN 100 (110) bližšie nešpecifikovanú
- predĺženie vodovodu Rudných baní do areálu navrhovanej stanice sedačkovej lanovky DN 100, 160 m
- technické zásahy do siete súvisiace s vytvorením tlakových pásiem a úpravou tlakových pomerov v sieti

Navrhované investičné zámery sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby a sú uvedené aj v príslušnej kapitole sprievodnej správy.

Návrh riešenia zásobovania pitnou vodou v sídle Špania Dolina je zakreslený vo výkrese v mierke 1 : 2.000 .

10.3 Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd .

V obci Špania Dolina nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Splaškové vody sú akumulované v individuálnych žumpách vyprázdňovaných podľa potreby individuálne, resp.fekálnym vozom. Splaškové vody z bytoviek a areálu Rudných baní sú odvádzané kanalizačnými stokami a čistené na vlastnom zariadení v areáli závodu.

Dažďové vody sú odvádzané povrchovými rigolmi do Banského potoka a do terénu.

10.3.1 Množstvo splaškových odpadových vôd pre celé sídlo .

Podľa vyčíslenej potreby pitnej vody je množstvo splaškových vôd :

$$Q \text{ pr. denné} = 222,4 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 2,6 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$Q_{\text{max.denné}} = 222,4 \times 1,45 \times 2,6 = 838,5 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 9,7 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$Q_{\text{dimenzačné}} = 9,7 \times 2 = 19,4 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Na odvedenie splaškových vôd postačujú minimálne profily zberačov t.j. DN 250, 300.

10.3.2 Návrh odvádzania splaškových vôd.

V ÚPN Z PRLA z roku 1984 je pre odvádzanie splaškových vôd navrhovaná celoobecná verejná kanalizačná sieť ukončená v navrhovanej ČOV umiestnenej v údolí Banského potoka pod novým odkaliskom.

Realizácia navrhovaného kanalizačného komplexu je investične nákladná a technicky v danom teréne neprevediteľná. V Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA sme posúdili a navrhli čistenie splaškových vôd na malých ČOV. Na zabezpečenie čistenia splaškových vôd navrhujeme 7 malých ČOV.

Parametre navrhovaných malých ČOV

Označenie ČOV	Počet pripoj.obyvateľov	Qpr.denné m ³ .d ⁻¹			Ekv.obyv. EO	Recipient
		obyv.	vybav.	spolu		
1	95	12,7	36,6	49,3	350	Banský potok
2	10	1,4	1,1	2,5	20	Banský potok
3	21	2,9	2,9	5,8	40	Banský potok
4	20	2,8	1	3,8	30	Banský potok
5	16	2,2	3,3	5,5	40	miest.potôčik
6	23	3,2	1,5	4,7	35	miest.potôčik
RB	160	22,1	93,5	115,6	830	Banský potok
Spolu	345	47,3	139,91	187,2	1 345	

ČOV RB označuje ČOV Rudných baní, ktorú navrhujeme na rozšírenie. Umiestnenie jednotlivých ČOV a ich zberné oblasti sú dokumentované na výkrese č.3 v mierke 1 : 2 000.

Realizáciou návrhu bude na ČOV napojených 345 obyvateľov, t.j. 69 % z celkového navrhovaného počtu obyvateľov v obci Špania Dolina.

Na navrhované ČOV nebudú napojené objekty mimo zbernej oblasti splaškových vôd (vo výkrese oranžová farba), ktorými sú rozptýlená zástavba, zariadenia pri navrhovanej údolnej stanici sedačkovej lanovky a objekty v blízkosti prekrytého koryta Banského potoka. Splaškové vody (cca 30 m³.d⁻¹) z týchto objektov budú zneškodňované vo vlastných individuálnych čistiacich zariadeniach .

Koryto Banského potoka v otvorenej trati pod námestím nie je trasované v najnižšej časti údolia, preto umiestňujeme ČOV 1 v tesnej blízkosti jestvujúcej autobusovej zastávky na násype. V prípade inej lokalizácie ČOV by museli byť vyčistené splaškové vody do potoka prečerpávané.

Uvažovanými recipientami vyčistených splaškových vôd z ČOV 5 a 6 sú miestne malé potôčky, ktoré pramenia v zastavanej časti obce stekajú do údolia Banského potoka a strácajú sa do podložia. Ich prietokové charakteristiky nie sú známe.

ČOV navrhujeme riešiť ako podzemné objekty s minimálnym ochranným pásmom.

Návrh odvádzania a zneškodňovania splaškových vôd si vyžaduje vybudovať :

- ČOV 1 s kapacitou cca $Q_{pr.denné} = 50,0 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 0,6 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ a splaškovú kanalizáciu profilu DN 250 a 300 , dĺžky cca 1100 m
- ČOV 2 s kapacitou cca $Q_{pr.denné} = 2,5 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 0,03 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ a splaškovú kanalizáciu profilu DN 250, dĺžky cca 100 m
- ČOV 3 s kapacitou cca $Q_{pr.denné} = 5,8 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 0,07 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ a splaškovú kanalizáciu profilu DN 250, dĺžky cca 230 m
- ČOV 4 s kapacitou cca $Q_{pr.denné} = \text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 0,04 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ a splaškovú kanalizáciu profilu DN 250, dĺžky cca 200 m
- ČOV 5 s kapacitou cca $Q_{pr.denné} = 5,5 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 0,07 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ a splaškovú kanalizáciu profilu DN 250, dĺžky cca 150 m
- ČOV 6 s kapacitou cca $Q_{pr.denné} = \text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 0,05 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ a splaškovú kanalizáciu profilu DN 250, dĺžky cca 130 m
- rozšírenie ČOV Rudných baní o kapacitu cca $Q_{pr.denné} = 116,0 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 1,3 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ a rozšírenie existujúcej splaškovej kanalizácie profilu DN 250 a 300, dĺžky cca 1 100 m

Návrh jednotlivých kanalizačných komplexov je zakreslený vo výkrese č.3 v mierke 1: 2 000.

Dažďové vody budú odvádzané v zmysle schváleného návrhu ÚPN Z PRLA ,t.j. povrchovými rigolmi.

10.4 Vodné toky

Hlavným tokom v území je Banský potok. Jeho koryto je v zastavanej časti sídla upravené do krytého profilu. Pod námestím potok nepreteká údolím. Jeho trasa je situovaná na ľavom svahu údolia v umelom koryte, v betonovom žľabe v dĺžke cca 260 m. Ďalej pokračuje krytým profilom cez areál Rudných baní a odkaliská.

V hornom úseku potoka, vo východnej časti sídla sú brehy otvoreného koryta potoka nestabilné a pri väčších vodách dochádza k ich porušeniu . Nad zastavaným územím navrhujeme na potoku realizovať suchú nádrž-polder. Účelom poldra bude zadržanie prívalových dažďových vôd a ochrana koryta potoka v zastavanej časti sídla.

11. ELEKTRICKÁ ENERGIA

11.1 Popis súčasného stavu

Obec Špania Dolina je zásobovaná elektrickou energiou vzdušnou 22 kV prípojkou z priebežného kmeňového vzdušného vedenia č. 307, vychádzajúceho zo 110 kV rozvodne Banoš B.Bystrica, pokračujúceho cez Donovaly do sústavy ERZ L.Mikuláš v Ružomberku. Toto vedenie je

zokruhované aj s kmeňovým vedením ERZ B.Bystrica č. 307 cez Baláže. 22 kV vzdušná prípojka pre obec pokračuje cez sedlo Šachtička až po objekt OKAL-u, patriaceho StVaK-u B.Bystrica.

22 kV prípojka pre obec je riešená vodičmi AIFe 6, 3 x 50 mm², na prevažne drevených podperách.

Pokračovanie prípojky cez sedlo Šachtička až po trafostanicu OKAL, je riešené vodičmi AIFe 6, 3 x 35 mm², na prevažne drevených podperách.

Samotné trafostanice sú potom pripojované krátkymi odbočkami z popisovanej prípojky a to buď vzdušným prevedením, alebo káblovým prevedením odbočky.

Možnosť zvyšovania odoberania výkonu z tejto 22 kV prípojky je už v súčasnosti obmedzené. Obec Špania Dolina a aj rekreačné stredisko Šachtičky, ako je popísané v predchádzajúcom texte a aj v skutočnosti zrealizované, je samostatným výbežkom VN vedenia, bez zokruhovania a tým aj bez možnosti manipulácie pri poruche na prípojke. Táto nevhodná konfigurácia VN prípojky sa najkriklavejšie prejavila v minulých rokoch cez vianočné sviatky, keď pri výdatnom snežení a následnej kalamite bola celá obec Špania Dolina viac ako týždeň bez elektrickej energie, vzhľadom na poruchu na VN privodnom vedení do obce.

Samotná obec Špania Dolina je zásobovaná elektrickou energiou v sústave nízkeho napätia (NN) 230/400 V z troch vonkajších stožiarových-stĺpových trafostaníc, označených v systéme GIS - ERZ B.Bystrica ako TR 1, TR 2, TR 3.

V obci je ešte aj štvrtá, murovaná trafostanica patriaca a slúžiaca v súčasnosti len Rudným baniam, ako aj vonkajšia, stĺpová trafostanica pri rekreačnom zariadení Polície, bývalom vleku ČH. V tejto spracovávanej ÚPD sú tieto účelové trafostanice označené ako TR - RB a TR - POL.

Pripojenie všetkých trafostaníc je prevažne vzdušnou 22 kV prípojkou.

Popis jednotlivých trafostaníc :

- a) TR 1 - je stožiarová typu PTS, umiestnená v blízkosti námestia a obecného úradu osadená je v súčasnosti transformátorom výkonu 400 kVA. Trafostanica nie je starého typu, je pozinkovanej konštrukcie a nie je v súčasnosti potrebná jej rekonštrukcia, okrem prípadnej rekonštrukcie potreby zvýšenia počtu vývodov.
- b) TR 2 - je stožiarová typu PTS, umiestnená v blízkosti areálu Rudných baní a v blízkosti bývalej kompresorovne Geologického prieskumu. Osadená je v súčasnosti transformátorom výkonu 250 kVA. Je pozinkovanej konštrukcie nie starého typu a nie je v súčasnosti potrebná jej rekonštrukcia. Je z nej možnosť zvýšenia odberu, hlavne pri prípadnom zvýšení výkonu transformátora na výkon 400 kVA, čím by sa z nej zásobovanej oblasti dosiahla možnosť zvýšenia odberov elektrickej energie. Podľa spracovávaného Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA sa v danej oblasti neprepokladá ďalšia nová výstavba objektov, takže možnosť prípadných zvýšených odberov by sa kryla len potrebou existujúcich objektov.

- c) TR 3 - je dvojstĺpovej betónovej konštrukcie, umiestnená v priestore pod kaplnkou Petra a Pavla, osadená je v súčasnosti transformátorom výkonu 400 kVA. Trafostanica je vybudovaná v roku 1997 a slúži aj pre zásobovanie rekonštruovaného objektu Klopačky. Nakoľko je už teraz kapacitne vyťažená nie je potrebná ani možná jej rekonštrukcia.
- d) TR - RB - je murovanej konštrukcie, umiestnená v priestore blízko drviarne RB, osadená je v súčasnosti transformátorom výkonu 630 kVA. Trafostanica je vybudovaná v rokoch 1958-1964, a slúži len pre zásobovanie prevádzok a objektov Rudných baní. Kapacitne nie je v súčasnosti vyťažená, odber sa pohybuje do maximálne 350 kW. Jej využitie pre objekty riešené v Dodatku č.2 ÚPN Z PRLA je možné až po jej úplnej rekonštrukcii a zmene využitia z priemyselného na verejné, čo bude možné až po úplnom zrušení priemyselnej výroby v území a objektoch Rudných baní.
- e) TR - POL - je stĺpovej betónovej konštrukcie, umiestnená v priestore pod prístupovou cestou na Španiu Dolinu. Osadená je v súčasnosti transformátorom výkonu cca 50 kVA. Trafostanica je vybudovaná cca v roku 1970 a slúži len pre zásobovanie objektu a zariadení polície. Nakoľko je teraz kapacitne vyťažená a v príslušnom priestore sa nepredpokladá žiadna výstavba, nie je potrebná jej rekonštrukcia.

Na základe doteraz známych odberov z vyššie uvedených trafostaníc a) až e) obce Špania Dolina, je celkový odber týchto trafostaníc z prívodného vedenia nasledovný :

PDO-ŠD (denný odber celej obce maximálne) = $250+100+300+350+20 = 1020$ kW,

PNO-ŠD (nočný odber celej obce maximálne) = $380+220+380+35+35 = 1050$ kW.

V uvádzaných hodnotách je uvažované zimné obdobie, ktoré je pre odber elektrickej energie nepriaznivejšie, vzhľadom na využívanie el. energie na vykurovanie objektov.

Nakoľko uvádzané súčasné údaje nepochádzajú z uskutočnených meraní, ich účel je preto len orientačný !

Okrem vyššie popísaných trafostaníc sú na 22 kV prípojku do obce Š.Dolina v priestore za obcou na túto prípojku pripojené ešte aj ďalšie trafostanice, a to:

- f) TR Šachtička,
- g) TR LESÁK,
- h) TR OKAL.

Na základe doteraz spracovanej **Energetickej bilancie celého rekreačného strediska Šachtičky**, spracovanej LKŠ B.Bystrica 07/1997, je celkový odber týchto troch trafostaníc f), g) a h) z prívodného vedenia nasledovný :

PDŠ (denný odber celého rekr. strediska Šachtičky maximálne) = **546** kW,

PNS (nočný odber celého rekr. strediska Šachtičky maximálne) = **425** kW,

V uvádzaných hodnotách je uvažované zimné obdobie, ktoré je pre odber el. energie nepriaznivejšie, nakoľko rekreačné stredisko je zimného charakteru, kedy sú prevádzkované

HDZ, ako aj umelé zasnežovanie v budúcnosti a navrhovaný vlek OKAL - Sedlo Šachtíčka, čo v letnom období nepôsobí na odber el. energie.

Nakoľko uvádzané súčasné údaje nepochádzajú z uskutočnených meraní, ich účel je preto len orientačný !

Spolu za celú VN prípojku pre obec Špania Dolina a rekreačné stredisko Šachtíčky sú predpokladané súčasné hodnoty odberu el. energie nasledovné :

Pprípojka (denný odber celej VN prípojky maximálne) = $PDO-ŠD + PDS = 1020 + 546 =$
 $= 1566 \text{ kW},$

Pprípojka (nočný odber celej VN prípojky maximálne) = $PNO-ŠD + PNS = 1050 + 425 =$
 $= 1475 \text{ kW}.$

11.1.1 Širšie väzby

Podľa informácií od ERZ B.Bystrica, je stav odberov el. energie z existujúcich trafostaníc, popisovaný podľa predchádzajúceho bodu 5.1. konečný a za súčasného stavu nie je možné zvyšovať odoberanie el. energie, hlavne z dôvodov elektrického vykurovania objektov ako existujúcich, tak aj novonavrhovaných.

Tento stav vyplýva z nasledovných skutočností:

- a) V prvom rade je to dané poddimenzovanou sieťou - vedeniami NN. Od jej výstavby nastal prudký rozvoj odberu el. energie najmä s ohľadom na rozvoj používania el. energie na vykurovanie objektov. Tento stav sa dá riešiť jedine doplnením terajších vzdušných el. rozvodov rozvodmi samozávesných káblov vyšších prierezov s príslušnou rekonštrukciou a úpravou potrebných častí vzdušných vedení. Tým sa zvýšia prenosové schopnosti existujúcich vedení.
- b) Potom, v druhom rade je to dané vyťaženosťou existujúcich trafostaníc. Tento stav sa dá riešiť jedine doplnením terajších trafostaníc ich zahustením ďalšími trafostanicami, s príslušnými úpravami v NN sieťach, aj v súvislosti s vyššie uvedeným bodom a).
- c) Ďalej, v treťom rade je to dané vyťaženosťou celého privodného 22 kV vedenia č. 307. Tento stav sa dá riešiť dvomi až tromi spôsobmi.

1. **Rekonštrukciou existujúceho vedenia,**
2. **Vybudovaním nového vedenia z iného zdroja,**
3. **Kombináciou oboch predchádzajúcich spôsobov 1.) a 2.) v poradí najskôr realizácia č.2.) a potom realizácia č.1.).**

- d) Okrem toho, 22 kV prípojka, odbočka z vedenia č. 307 do obce Š.Dolina je už fyzicky zastaralá (zrealizovaná bola pred cca 40 rokmi). Zvýšenie jej prenosovej schopnosti znamená jej rekonštrukciu na vyšší prierez ako je doteraz, ale len na vodiče AlFe 70 mm², nakoľko spodná stavba vedenia by sa mala rekonštruovať len na drevené stĺpy, z dôvodu

obtiažneho terénu trasy. Tým by sa však, ale nedosiahli potrebné a dostatočné rezervy v jej prenosovej schopnosti.

- e) Naviac, ani kmeňové vedenie č. 307 už nemá dostatočnú výkonovú rezervu v prenose, nakoľko je enormne zaťažované celou Starohorskou dolinou.
- f) Zo všetkých doterajších jednaní s ERZ B.Bystrica, pre možnosť zvýšenia odberaných výkonov v obci Špania Dolina a v stredu Šachtíčky, vyplýva požiadavka ich pripojenia **na iný, nový zdroj el. energie** s dostatočnou výkonovou rezervou. Vhodným riešením pre splnenie tejto požiadavky sa javí prepojenie doterajšej 22 kV prípojky s vedením č.308, ktoré prechádza cez obec Selce. Z výbežku z tohoto vedenia by sa urobilo uvažované prepojenie cez kejdú pod Selčianskym dielom a cez Selčiansky diel do priestoru terajšej trafostanice OKAL -u. Viď aj priložený zápis z 20.09.1997, ako aj výkres situácie širších vzťahov v tomto Doplnku č.2. Časť návrhov z tohoto zápisu je už zahrnutá aj v novom riešení Územného plánu obce Selce. Dielčie časti tohoto prepojenia sú už v štádiu projekčných riešení. Vyriešením tohoto prepojenia sa vytvorí priestor aj pre vyriešenie vyššie uvádzaných bodov d) a e) a následne aj bodov a) b) c).

Vychádzajúc z analýzy súčasného stavu a syntézy navrhovaného riešenia výhľadového stavu, podmienujúcou investíciou pre rozvoj obce Špania Dolina a rekreačného strediska Šachtíčka z pohľadu nárokov na potreby elektrickej energie je jej prednostné zabezpečenie tak, ako je opísané v bode f).

Vzhľadom na súčasnú napätosť v riešení pokrývania zvýšených potrieb elektrickej energie, až do doby zrealizovania predchádzajúcich bodov a) až f), je potrebné od potencionálnych budúcich nových stavebníkov uvažovať s alternatívnymi spôsobmi riešenia, hlavne vykurovania objektov. Jedná sa hlavne o využívanie skvapalneného PB, tepelných čerpadiel, slnečnej energie, teplovzdušných krbov, krbov kombinovaných s ÚK, klasických šamotových kachiel a šporákov, ako aj ich vzájomných kombinácií.

Využitie solárnej energie je potrebné zvážiť zvlášť pri každom jednom objekte, vzhľadom na orientáciu týchto objektov voči slnku a dĺžku slnečného svitu vo všetkých ročných obdobiach, ako aj tienenie týchto objektov okolitým reliéfom terénu a tým aj dobou slnečného žiarenia.

11.2 Návrh nových zdrojov - TR, zóny obce

Z priloženej tabuľky v prílohe k tejto časti pre obec Špania Dolina vyplýva predpokladaná potreba príkonu el. energie hodnoty **2310(1)/ 1714(2) kW** (viď poznámky ku tabuľke).

Na jej pokrytie je potrebné zrealizovať minimálne 4 ks nových trafostaníc, označenia vo výkresoch ako T1, T2, T3, T4 a jednu trafostanicu, súčasného označenia ako TR - RB, bude potrebné zrekonštruovať. Ich orientačné umiestnenie je na priložených výkresoch. Ich osadenie transformátormi sa predpokladá 250 + 400 kVA.

Požadovaný príkon el.energie vychádza z predpokladu, že prevažná časť novonavrhovaných, ale aj existujúcich objektov ktoré sa budú rekonštruovať, bude požadovať príkony

el. energie prevažne na vykurovanie, nakoľko je to prevažne jediný dostupný zdroj získania tepla pre budované a rekonštruované objekty, vzhľadom na obmedzené možnosti dopravy a možnosti stavebných plôch pre výstavbu a skladovanie iných druhov palív.

Na druhej strane však doterajšia koncepcia vzdušných VN a NN sietí znižuje pamiatkovú a estetickú hodnotu celej pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry.

Požadované nové zvýšené odbery el. energie vo VN aj NN sústave sa preto navrhuje zrealizovať káblovými el. rozvodmi, uloženými vo výkopoch v zemi. VN rozvody v okrajových častiach obce sa navrhuje zrealizovať aj izolovanými vzdušnými VN vedeniami, alebo aj vzdušnými závesnými VN káblami, nakoľko niektoré úseky sú vedené v lesnom fonde, resp. v hustej zástavbe.

11.3 Návrh nových zdrojov -TR, strediska Šachtičky

V tejto časti rekreačnej oblasti Šachtičky, bude potrebné zrealizovať jednu trafostanicu v západnom sedle Panského dielu - oblasti, kde sa v sezóne realizuje Salaš. Z nej by sa pripojila sedačková lanovka HDZ 1, ako aj HDZ 4 a HDZ 5. Viď ďalej aj bod 5.6.

11.4 Návrh úprav vzdušnej 22 kV prípojky pre sedačkovú lanovku HDZ 1

V navrhovanej trase sedačkovej lanovky, označenej ako HDZ 1, sa nachádza súčasná vzdušná 22 kV prípojka z vedenia č. 307, do obce Špania Dolina, ktorú križuje. Z tohoto dôvodu je potrebné uskutočniť úpravy tohoto križovania v zmysle platných STN.

Návrh Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA časť vzdušného 22 kV vedenia, v dĺžke cca 60 - 80 m navrhuje previesť zakáblovaným vedením uloženým do výkopu.

Nie je vylúčená ani iná úprava tohoto vedenia, ktorá zabezpečí splnenie príslušných článkov platnej STN.

11.5 Návrh potreby el. energie NA ZADKÁCH

Vzhľadom na sezónne - letné využívanie uvedenej lokality, sa nepredpokladá využívanie el. energie vo väčšej miere. Prípadná potreba el. energie sa zabezpečí pomocou náhradných zdrojov el. energie (dielelektrických agregátov, skvapalnený PB, a pod.).

11.6 Návrh zabezpečenia potreby el. energie pre HDZ

1. HDZ 2 - lyžiarsky vleč : OKAL sedlo Šachtička

Pre potreby prevádzky tohoto HDZ sa využije terajšia trafostanica OKAL, ktorá je na to dostatočne dimenzovaná, resp. sa zrekonštruje z výkonu 250 kVA na výkon 400 kVA.

11.7 Potreby el.energie pre výhľadové HDZ

1. HDZ 1 - sedačková lanovka : Horné odkalisko Salaš (západné sedlo Panského dielu).

El. energia pre toto zariadenie sa zabezpečí z vlastnej trafostanice, umiestnenej pri údolnej, alebo alternatívne pri vrcholovej stanici.

2. HDZ 3 - lyžiarsky vleč : Salaš (západné sedlo Panského dielu) Panský diel

Pre potreby prevádzky tohoto HDZ sa využije novonavrhovaná trafostanica, viď aj bod 5.3.

3. HDZ 4 - lyžiarsky vleč : západný svah Panského dielu

Pre potreby prevádzky tohoto HDZ sa využije novonavrhovaná trafostanica, viď aj bod 5.3.

11.8 Technická infraštruktúra

Pre novonavrhované súvislé plochy výstavy objektov, sa spolu s rozvodmi el. energie budú riešiť aj rozvody verejného osvetlenia, prípadne aj rozvody telekomunikačné a miestneho rozhlasu. Alternatívne je možnosť použitia riešenia telekomunikačných rozvodov a miestneho rozhlasu riešiť komplexne použitím rozvodov kábelovej televízie, pomocou ktorej by sa riešil televízny a rozhlasový signál, telekomunikácie, ako aj miestny televízny kanál pre potreby obce naraz.

Požadované nové rozvody el. energie vo VN aj NN sústave sa navrhuje zrealizovať káblovými el. rozvodmi, uloženými vo výkopoch v zemi. VN rozvody v okrajových častiach obce sa navrhuje zrealizovať aj izolovanými vzdušnými VN vedeniami, alebo aj vzdušnými závesnými VN káblami, nakoľko niektoré úseky sú vedené v lesnom fonde, resp. v hustej zástavbe.

11.9 Záver

Navrhované rozvody celej oblasti je potrebné riešiť komplexne a pokiaľ je to možné aj súčasne. Vyplyva to z toho, že predmetné územie je veľmi členité, ako aj výškovo náročné. Z toho vyplývajú potom obmedzené podmienky pre cestné komunikácie, ale aj inžinierske siete.

Je bezpodmienečne potrebné majetkoprávne vysporiadať všetky pozemky v obci nielen pre novú výstavbu, ale aj existujúcich plôch a objektov, nakoľko riešenia nových inžinierskych sietí by sa museli sústreďovať do vhodných voľných plôch a majetkoprávne sa musia vysporiadať z ich majiteľmi v dobe prípravy a realizácie stavby.

Taktiež je potrebné si uvedomiť aj skutočnosť, že novobudované inžinierske siete vytvárajú po svojej výstavbe ochranné pásma, ktoré po výstavbe ostávajú na dotknutých pozemkoch ako vecné bremeno.

Pri spracovaní tejto dokumentácie sa nebral ohľad na vlastnícke vzťahy ku konkrétnym pozemkom. Trasy VN vedení sú preto určené len ako orientačné - smerné, nakoľko konkrétne riešenia musia vziť na podklade "stavebného zákona", kde už musia byť zakomponované konkrétne vlastnícke vzťahy ku pozemkom.

12. TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA

12.1 Širšie vzťahy

Po telekomunikačnej stránke patrí riešená zóna Špania Dolina a Šachtička do UTO Banská Bystrica, TTO Banská Bystrica. Podľa nového územnosprávneho členenia telekomunikačnej siete prislúcha UTO Banská Bystrica pod primárnu oblasť Banská Bystrica s primárnym centrom v Banskej Bystrici, ktorá je územne začlenená do sekundárnej oblasti Banská Bystrica. Telekomunikačné spojenie je v súčasnosti v záujmovom území prevádzané diaľkovými optickými káblami DOK miestnymi analógovými telekomunikačnými káblami, ktoré vychádzajú z HOST Banská Bystrica a z ktorej je účtovite rozvetvená telekomunikačná sieť v záujmovom území.

12.2 Súčasný stav

Telefonizácia riešeného územia zóny Špania Dolina je v súčasnosti zabezpečená z ATÚ 5. Banská Bystrica zemným káblom vedeným v smere B. Bystrica - Jakub - Špania Dolina. V úseku Jakub - Špania Dolina bol uložený nový telekomunikačný kábel s potrebnou rezervou pre rozvoj tohto sídla. Stredisko Šachtičky je pripojené zemným káblom vedenom popri prístupovej ceste z Nemiec.

V zóne sú riešené TR, odkiaľ sú vyvedené vzdušné a zemné kábelové telekomunikačné rozvody, ktoré sú účtovite rozvedené v riešenom území, odkiaľ sú cez UR pripojení jednotliví účastníci. Mts je prevedená vo väčšej miere vzdušnými telekomunikačnými rozvodmi a účastníckymi prípojkami. Mts je v súčasnosti v riešenom území vyťažená a ďalšia potreba telefonizácie riešeného územia bude zabezpečená novobudovanou zemnou úložnou kabelážou káblami TCEKPFLE vedenými od TR popri jestvujúcich a navrhovaných cestných a peších komunikáciách. Mts bude nutné celú rekonštruovať a v novonavrhovaných lokalitách budovať novú mts zemnou úložnou kabelážou.

12.3 Návrh ďalšej telefonizácie

Pre navrhovaný rozvoj zóny Špania Dolina, bytovú výstavbu IBV, ako aj občiansku vybavenosť v jednotlivých lokalitách bude nutné budovať novú mts zemnou úložnou kabelážou vedenou popri cestných a peších komunikáciách. V prípade potreby väčšieho počtu telekomunikačných prípojek je možné túto potrebu pokryť rádiovým prístupovým systémom vzdušným prenosom z Pánskeho dielu.

Na úrovni ATÚ Slovenské Telekomunikácie š.p. Banská Bystrica pripravujú v roku 1998 vybudovanie digitálnej ATÚ ALCATEL 2000 systému S12 v obci Jakub, na ktorú by boli presmerovaní telefónni účastníci v obci Špania Dolina. Digitálna ústredňa RSU bude pripojená digitálnym optickým káblom odbočkou z trasy vyššej digitálnej siete DOK HOST B. Bystrica-Donovaly-Ružomberok.

Rýchlosť telefonizácie bude daná technickými možnosťami a bude ju určovať samotná potreba urbanizovaných častí riešeného územia ÚPN Z PRLA Špania Dolina na nové telefónne

prípojky, ako aj potreba skvalitnenia prenosu a rozšírenie možnosti využívania tejto siete na služby ako sú telefax, bureaufaxu, teletextu a videotextu a verejnej dátovej a parketovej siete na prenos dát. Je nutné ďalej rozširovať prenosovú sieť budovaním nových káblových sietí, objektov a služieb. Prevažná časť mts siete však bude stále budovaná klasickou technológiou pomocou káblov Cu s využitím združovacích zariadení pre viacnásobné využitie párov. Veľký dôraz je položený na obnovu nevyhovujúcich hliníkových káblov. V oblasti technológie telefónnych ústrední sa do roku 2015 predpokladá obnova všetkých analógových ústrední I. generácie za digitálne ústredne.

12.4 Ochrana

Pri investičnej výstavbe je potrebné dodržať ochranné pásmo telekomunikačných vedení. Ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení je 1.5 m na každú stranu od trasy ich uloženia, 3 m do výšky a 3 m do hĺbky od úrovne terénu. Ochranné pásmo miestnych telefónnych vedení je 1 m od trasy ich poklady. Ochranné pásma sú vymedzené a charakterizované vo vyhláske č. 111/64 Zb. a zákone č. 110/64 Zb. o ochrane. V prípade realizácie akcií spojených so zemnými prácami sa doporučuje vždy konkrétnu akciu prejednať s OS telekomunikácií PO Banská Bystrica, ktorá vydá svoje vyjadrenie aj s podmienkami realizácie.

13. REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA OBCE ŠPANIA DOLINA

13.1 Konceptia rozvoja obce

Obec Špania Dolina sa bude rozvíjať ako súvislo urbanizovaný celok.

Časovým horizontom platnosti tohoto Doplnku č.2 ÚPN Z PRLA je rok 2015.

Východiským stavom je skutkový stav roku 1998.

13.2 Funkčné usporiadanie územia obce

- Územie obce plní funkciu zmiešaného vidieckeho, ktoré je určené pre bývanie a umiestnenie zariadení drobnej výroby a služieb, ktoré podstatne nerušia bývanie. Umiestňujú sa v ňom obytné budovy, budovy pre obchod, správu, služby, zariadenia pre verejné stravovanie, pre dočasné ubytovanie, cirkevné, kultúrne, sociálne a zdravotnícke zariadenia, pre zariadenia remeselnej výroby,
- Funkčnému využitiu urbanizovaného územia musí zodpovedať spôsob jeho užívania a najmä účel umiestňovaných a povolených stavieb včetně ich zmien a zmien v ich užívaní. Stavby a iné zariadenia, ktoré funkčnému využitiu územia nezodpovedajú, nesmú byť na tomto území povolené.

13.3 Regulatívy priestorového usporiadania územia obce

13.3.1 pre priestorové usporiadanie k.ú. obce

- Celé katastrálne územie obce Špania Dolina je z hľadiska priestorového usporiadania riešené ako jeden celok so vzájomnými vzťahmi medzi urbanizovaným a neurbanizovaným územím.

- Priestor urbanizovaného územia vytvára hromadná dedina.
- Výškové usporiadanie objektov neprekročí výškovú hladinu dvoch nadzemných podlaží s možnosťou využitia podkrovia u obytných objektov a objektov občianskej vybavenosti.
- Súčasné urbanizované územie sa bude rozvíjať smerom západným a južným.
- Neurbanizované prostredie je určené pre poľnohospodársku a lesnú výrobu a pre zariadenia agroturistiky, nebude súvisle zastavované. Jeho usporiadanie sa bude riadiť podmienkami ochrany prírody a krajiny určenými zákonom.

13.3.2 pre dopravu v obci

- verejnú automobilovú dopravu ukončiť na záchytnom parkovisku na hornom odkalisku,
- na celom území obce povoliť dopravu s obmedzeným prístupom,
- na námestí diferencovať dopravu,
- každý objekt bývania, vybavenosti a služieb musí zabezpečiť odstavovanie a parkovanie vozidiel na vlastnom pozemku,
- rekonštrukcie štátnej cesty, obslužných komunikácií s obmedzeným prístupom a účelových komunikácií vykonávať podľa navrhovaných kategórií,
- rekonštruovať zastávky MHD podľa STN 736425.

13.3.3 pre vodné hospodárstvo

- zásobovanie pitnou vodou bude zabezpečovať verejný vodovod vytvorený zlúčením obecného vodovodu a vodovodu Rudných baní.
- zdrojom pitnej vody budú jestvujúce pramene Pri vodojeme, prameň Tajch-štola a prepojovací priekop Piesky-Špania Dolina.
- verejný vodovod bude pozostávať z dvoch tlakových pásiem. Akumulácia vody pre II. tlakové pásmo bude v jestvujúcom vodojeme Špania Dolina s objemom 30 m³ a jestvujúcom vodojeme Rudných baní. Akumulácia vody pre I. tlakové pásmo bude v navrhovanom vodojeme s objemom 150 m³ s kótou maximálnej hladiny 765,0 m n.m. Na akumulácii pre I. tlakové pásmo sa budú podieľať aj vodojemy II. tlakového pásma
- tlakové pomery v sieti budú upravené redukciami tlaku na sieti
- objekty nad kótou 775 m n.m. (II. tlakové pásmo) a 755 m n.m. (I. tlakové pásmo) budú zásobované pitnou vodou prečerpávaním vody z vodovodnej siete, resp. z individuálnych zdrojov
- sociálne zariadenie v navrhovanom kempingu na lúčach pod Katarínkou budú umiestnené v dosahu II. tlakového pásma vodovodu Rudných baní t.j. pod kótou 760 m n.m.
- jestvujúca, profilovo nevyhovujúca, vodovodná sieť bude rekonštruovaná na profil DN 100 (PVC 110) a rozšírená vo väzbe na predpokladaný urbanizačný rozvoj sídla
- odpadové vody zo sídla budú odvádzané deleným spôsobom. Dažďové vody povrchovými rigolmi do Banského potoka a miestnych potôčkov. Splaškové vody navrhovanou